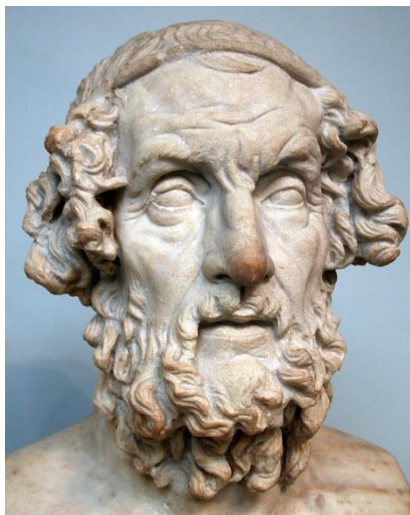

W świecie poematów Homera *Iliada i Odyseja*
– fragmenty – materiał na 1 godz.

Iliada

Autorstwo *Iliady* i *Odysei* przypisuje się **Homerowi**, (najwybitniejszemu twórcy epickiemu starożytnej Grecji). przypisuje się, że żył między IX a VIII w.p. n .e. Imię „Homer” można tłumaczyć różnie – ślepiec, zakładnik, zbieracz. Legenda głosi, że był wędrownym śpiewakiem.

Utwór opowiada o 10-letniej walce Greków z Trojanami, lecz jego akcja obejmuje tylko kilkadziesiąt dni z ostatniego roku wojny.

Iliada opisuje wojnę bez osłonek jako nieszczęście i okrucieństwo które spotyka ludzi. Szczytowym osiągnięciem Homera w *Iliadzie* jest scena w której Priam udaje się do obozu Greków, aby błagać Achillesa o wydanie zwłok syna Hektora. Achilles szczerze współczuje Priamowi i oddaje ciało syna. To pojednanie jest wyrzeczeniem się gniewu Achillesa. Homer dowodzi, że gniew i nienawiść nie prowadzą do niczego dobrego. Wyrzeczenie się tych cech świadczy o godności człowieka, o jego człowieczeństwie – to jest główne przesłanie „*Iliady*”.

BOHATEROWIE ILIADY		
Grecy	Trojanie	Bogowie
1. Agamemnon – naczelny wódz wojsk greckich 2. Achilles – heros, syn Tetydy 3. Patrokles – przyjaciel Achillesa 4. Menelaos – król Sparty, mąż porwanej Heleny 5. Odyseusz – władca Itaki, bohater <i>Odesei</i>	1. Priam – władca Troi 2. Hektor – syn Priama Parys- królewicz trojański, syn Priama i Hekabe, młodszy brat Hektora, porwał Helenę, dając Grekom powód do wojny trojańskiej 3. Kasandra – wieszczka, przepowiedziała zgubę Troi	1. Zeus – waży losy walczących Achillesa i Hektora 2. Atena – sprzyja Grekom, stoi po stronie Achillesa 3. Apollo – sprzyja Trojanom 4. Hefajstos – wykuwa tarczę dla Achillesa

Szczegółowy plan mitu o wojnie trojańskiej

1. Starania Zeusa i Posejdona o rękę Tetydy.
2. Przestroga Temidy.
3. Wydanie Tetydy za księcia Peleusa.
4. Uczta weselna z udziałem wszystkich bogów za wyjątkiem bogini niezgody Eris.
5. Zjawienie się niepożądanego gościa (Eris).
6. Kłótnia Hery, Ateny i Afrodyty o jabłko dla najpiękniejszej.
7. Na sędziego sporu wybrano pasterza Parysa, syna Priama króla Troi
8. Wyjaśnienie tajemniczego pochodzenie Parysa (Gdy Parys się urodził matka oddała go pasterzom aby ci porzucili go w górach, gdyż zgodnie z przepowiednią przez jej syna w przyszłości zagładzie ulegnie całe miasto. Chłopca wychowali pasterze, więc ten nic o swoich rodzicach i przeznaczeniu nie wiedział.)
9. Rozstrzygnięcie konkursu i zwycięstwo Afrodyty, która obiecała Parysowi najpiękniejszą kobietę na świecie
10. Igrzyska na dworze
11. Odkrycie pochodzenia Parysa i przyjęcie go na dwór
12. Parys powraca do Troi
13. Wyprawa księcia trojańskiego (Parysa) do Sparty w gościnę do Menelaosa
14. Wyjazd Menelaosa
15. Parys porywa żonę Menelaosa – Helenę do Troi
16. Wypowiedzenie wojny przez Greków. Dowództwo obejmuje Agamemnon
17. Zaginięcie Achillesa – matka Tetyda ukryła go na dworze Likomedesa, gdy dowiedziała się, że bez niego Troja nie zostanie zdobyta
18. Odyseusz poszukuje na różnych dworach Achillesa, odnajduje go przebranego za księżniczkę
19. Odyseusz poznaje Achillesa i zabiera go na wojnę
20. Achilles gotuje się do wojny
21. Agamemnon wysyła posłańców: Odyseusz i Menelaosa po Helenę
22. Odmowa Trojan
23. Zemsta Grecji i rozpoczęcie dziesięcioletniej wojny

Tu zaczyna się Iliada.

24. Achilles wstawia się w walce, boją się go wszyscy trojanie
25. Agamemnon zabiera Achillesowi brankę Bryzeidę, a ten wycofuje się z walki

26. Śmierć Patroklesa w pożyczonej od Achillesa zbroi – w walce z Hektorem
27. Tetyda przekazuje Achillesowi nową zbroję od Hefajstosa
28. Zemsta Achillesa, który zabija wielu żołnierzy w tym także Hektora którego ciało bezcześci wlokąc za rydwanem
29. Priam przybywa do Achillesa by wykupić jego zwłoki
30. Wielka rozpacz Priama po zmarłym Hektorze i 12 dni uroczystości pogrzebowych
31. Parys zabija Achillesa strzałem w piętę
32. Kłótnia Ajaksa i Odyseusza o zbroję
33. Zbroja dla Odyseusza
34. Śmierć Parysa
35. Ślub Heleny z Deifobem
36. Diomedes i Odyseusz wykradają cudowny posąg Ateny z jej świątyni, dopóki był on w Troi nikt nie mógł zdobyć miasta
37. Grecy pozorują rezygnację z oblężenia miasta, a rzekomo w darze zwycięzcom pozostawili ogromnego drewnianego konia
38. Trojanie wprowadzają dar do miasta, w środku ukryło się 12 najlepszych greckich żołnierzy
39. Otwarcie bram miasta dla pozostałych żołnierzy, którzy ukryli się na statkach w pobliskiej zatoczce
40. Rzeź mieszkańców Troi
41. Menelaos zabija Deifoba i zabiera Helenę ze sobą
42. Radość Greków
43. Menelaos wraca do Sparty z Heleną, która od tego czasu była idealną żoną

Geneza utworu - Odyseja

Odyseja to kontynuacja wcześniej napisanej *Iliady*. Opowiada dzieje, a właściwie tułaczkę, powrót do domu Odyseusza, króla wyspy Itaki, jednego z najdzielniejszych i najroztropniejszych wodzów greckich. Prześladowany przez boga Posejdona, błąkał się przez 10 lat po morzu. Po drodze do rodzinnego miasta, gdzie czekała na niego żona Penelopa wraz z synkiem, przeżył wiele przygód.

EPOS SKŁADA SIĘ Z 24 KSIĄG:

- 1 - 4 wyprawa syna Odysa – Telemacha, by zasięgnąć wieści o zaginionym ojcu

- 5 - 8 pobyt Odysa w krainie żeglarzy – Feaków
- 9 - 12 opowieści Odysa o swoich przygodach (Odys cofa się do wcześniejszych wydarzeń - retrospekcja)
- 13 - 16 księga - Odys pojawia się w Itace jako żebrak
- 17 - 20 księga – Odys pojawia się w pałacu, ale jeszcze nie rozpoznawany przez nikogo – w przebraniu żebraka
- 21-24 - Krwawa rozprawa Odysa z zalotnikami i szczęśliwe spotkanie z żoną Penelopą